

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/18/4153

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	11.02.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	28.12.2018 (registreeritud inspektsioonis 31.12.2018)
Teabevaldaja	AS Hoolekandeteenused aadress: Merimetsa tee 1, 10614 Tallinn e-posti aadress: info@hoolekandeteenused.ee
Vaide esitaja	Fixtec OÜ aadress: Noole 4-6b, 10415 Tallinn e-posti aadress: fixtex@fixtec.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna AS Hoolekandeteenused ei ole küsitud teabe osas teabevaldajaks;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- Vaide esitaja on korduvalt küsinud AS-lt Hoolekandeteenused eelprojekti Võisiku reoveepuhasti rekonstrueerimiseks.
- AS Hoolekandeteenused on keeldunud vaide esitaja soovitud eelprojekti väljastamisest põhjusel, et ei ole soovitud teabe osas teabevaldajaks ning lisaks sisaldab soovitud dokument ärisaladust ning on kaetud autoriõiguse kaitsega.
- Vaide esitaja eeltooduga ei nõustu ja leiab, et AS Hoolekandeteenused on teabevaldajaks tema poolt soovitud eelprojekti osas ning kohustatud teabenõude täitma.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Palume alustada järelevalvemenetlust riigile kuuluva äriühingu AS Hoolekandeteenused suhtes Avaliku teabe seaduse § 18 rikkumise osas, kuna AS Hoolekandeteenused ei ole väljastanud meile koopiat dokumendist, mida oleme teabenõude korras neilt korduvalt palunud.

Tegemist on riigihankes kasutatud alusdokumendiga (eelprojektiga), mille tellijaks oli AS Hoolekandekeskus ja mis on rahastatud riiklikest vahenditest. Dokumendi olemus on lahti seletatud meie teabenõudes, mis on käesolevale kirjale lisatud. Samuti on avaldusele lisatud teabenõudega seonduv kirjavahetus.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Saadame vastused, seoses teie järelpärimisega. Lisaks saadan ka meie poolt saadetud 12.12.2018 vastuse, seda vist ei ole Fixtec OÜ teile edastanud.

- 1. Kas vaide esitaja poolt küsitud tehnoloogilise projekti tellimiseks on kasutatud riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest saadud vahendeid.
Vastus: Ei ole, projekt on rahastatud AS Hoolekandeteenuste omavahenditest*
- 2. Kas nimetatud projekt on olnud riigihanke dokumendiks, sh tellitud riigihanke korras?
Vastus: Tehnoloogiline projekt ei ole tellitud riigihanke korras. AS Hoolekandeteenused ei ole nimetatud projekti kasutanud riigihanke läbiviimiseks Meile teadaolevalt on seda teinud Põltsamaa Vallavara OÜ 2016 aastal. Projekti andsime Põltsamaa Vallavarale Võisiku küla ühisveevärgi võõrandamisel.*
- 3. Kas nimetatud projekt sisaldab ka piirangu teavet, kui siis millist?
Vastus: Ei sisalda*
- 4. Kas nimetatud projekti on kasutatud hiljem mõnes teises riigihankes
Vastus: Vt. Vastus kaks*

Täiendavalt selgitame, et kõnealune tehnoloogiline projekt on finantseeritud AS Hoolekandeteenuste omavahenditest. Projekt oli vajalik esitamaks taotlust SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) veemajanduse programmi Võisiku küla vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimise toetuse saamiseks. KIK toetust ei rahuldanud ja biopuhasti rekonstrueerimise hanget välja ei kuulutatud. AS Hoolekandeteenused võõrandas Võisiku küla veevärgi 2017 aastal Põltsamaa Vallvara OÜ-le, kes on tänaseks Võisiku küla veevärgi rekonstrueerimistööd teostanud.

Ühtlasi oleme seisukohal, et AS Hoolekandeteenused on teabevaldaja üksnes sotsiaalteenuseid puudutavates küsimustes ning sellise teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seega ei ole AS Hoolekandeteenused omavahenditega hangitud projektdokumentatsiooni avaliku teabe objektiks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AS Hoolekandeteenused teabevaldajana

AvTS § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid –

teabe osas mis puudutab nende ülesannete täitmist. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing – teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seega on eraõiguslikud juriidilised isikud teabevaldajad kahel juhul - kui nad täidavad avalikke ülesandeid, siis teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist või kui nad on saanud eelarvelisi vahendeid, siis teabe osas, mis puudutab eelarvest saadud vahendite kasutamist. Avaliku teabe seadus ei tee siin vahet, kas äriühing on asutatud erasektori poolt või on äriühingu asutajaks riik, oluline on siin see, milliseid ülesandeid äriühing täidab ja kas ta on saanud eelarvest vahendeid.

AS Hoolekandeteenused on riigi poolt loodud äriühing, mille põhitegevusalaks on psüühilise erivajadusega täiskasvanud inimestele hoolekandeteenuste pakkumine ning muude sotsiaalteenuste osutamine. Seega on AS Hoolekandeteenused teabevaldajaks teabe osas, mis puudutab hoolekandeteenuste osutamist. Ehk siis see, kui isik täidab mingis osas avalikku ülesannet, ei tee teda teabevaldajaks kogu tema valduses oleva teabe osas.

Oü Fixtec on inspeksioonile edastanud ka oma advokaadi teabenõude, milles leitakse. *„Tehnoloogilise eelprojekti tellimise eesmärgiks oli Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaudu avalike vahendite kaasamine Võisiku reoveepuhasti rekonstrueerimiseks, mis omakorda teenindab AS-i Hoolekandeteenused opereeritavat Võisiku hooldekodu. Seega tellis AS Hoolekandeteenused tehnoloogilise eelprojekti mitte enda kitsast ärihuvi silmas pidades, vaid avaliku ülesande (vt eelmist alapunkti) täitmiseks. Järelduvalt kohaldub AS-i Hoolekandeteenused suhtes Tehnoloogilise eelprojekti osas AvTS § 5 lg 2.“* Andmekaitse Inspeksioon eeltoodud laia tõlgendusega ei nõustu. Vastasel juhul kaotaks AvTS § 5 lg 2 oma mõtte ning eraõiguslikud juriidilised isikud, kes osutaksid mingit avalikku teenust, muutuksid teabevaldajateks kogu oma valduses oleva teabe osas, sest kaudselt saab kõiki kommunaalvaldkonda puudutavaid tegevusi seostada avalike ülesannete täitmisega.

Lisaks eeltoodule on vaide esitaja esindaja seisukohal, et *tegemist on riigihanke alusdokumendiga, mille koostamiseks on riik eraldanud rahalisi vahendeid AS-le Hoolekandeteenused ja millise dokumendi alusel viidi hiljem läbi ka riigihange. Kindlasti ei ole tegemist intellektuaalse omandiga, kuna nimetatud dokument (muudetud kujul) on avalikus kasutuses, olemuslikult haldusdokument, siiaamaani kättesaadav elektroonilises riigihangete keskkonnas. Küsitud teabe väljastamise kohustus tuleneb Teile muu hulgas ka Avaliku teabe seaduse, vastu võetud 15.11.2000 § 28 (Teabevaldaja kohustus teave avalikustada lg 18 ja lg20) alusel.*

Nagu nähtub AS Hoolekandeteenused vastusest inspeksiooni järelepärimisele, ei ole vaide esitaja soovitud eelprojekti tellimiseks kasutatud eelarvelisi vahendeid, projekti ei ole AS Hoolekandeteenused kasutanud üheski riigihankes ega ei ole selle alusel ka puhastusseadmeid ehitanud. Eeltoodust tulenevalt ei ole AS Hoolekandeteenused nimetatud projekti osas teabevaldajaks. Seega ei saa inspeksioon nõustuda vaide esitaja seisukohaga, et nimetatud projekti on rahastatud eelarvelistest vahenditest ning kasutatud riigihankes AS Hoolekandeteenused poolt. Seega on Andmekaitse Inspeksioon seisukohal, et AS Hoolekandeteenused on teabevaldaja üksnes teabe osas, mis puudutab sotsiaalteenuste osutamist.

Kui nimetatud projekti on kasutanud riigihankes keegi teine ja see projekt on tal olemas, siis on seda võimalik küsida sellelt teabevaldajalt. AS Hoolekandeteenused vastusest nähtuvalt on Hoolekandeteenused vaidlusaluse projekti üle andnud *Põltsamaa Vallavarale Võisiku küla ühisveevärgi võõrandamisel.* Seega on vaide esitajal võimalik seda eelnimetatud asutuselt küsida.

Isegi juhul kui projekti tellimise ajal oleks Hoolekandeteenused AS olnud teabevaldajaks, siis peale vastava teenuse osutamise lõpetamist ja dokumentatsiooni üle andmist ei saa eraõiguslikku juriidilist isikut pidada enam selles osas teabevaldajaks ka juhul, kui dokumendi

koopia on jätkuvalt äriühingu valduses.

Lisaks eeltoodule jääb inspeksioonile arusaamatuks, kuidas küsitud projekti AS Hoolekandeteenused poolt väljastamata jätmine rikub vaide esitaja õigusi teabe saamisel, kui AS Hoolekandeteenused ei ole selle alusel läbi viinud ühtegi riigihanget, ehitanud reoveepuhastit ega saanud kõnealuse projekti koostamiseks eelarvelisi vahendeid.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 23 lg 2 punktist 2 tulenevalt võib eraõiguslikust juriidilisest isikust teabevaldaja keelduda teabenõude täimisest, kui taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist. Inspeksioonile edastatud vastusest vaide esitaja teabenõudele (dokument nr KVH-1/10204-3) nähtub, et Hoolekandeteenused AS on muuhulgas keeldunud teabenõude täimisest põhjusel, et ta ei ole teabevaldaja avaliku teabe seaduse tähenduses teabenõudes küsitud teabe osas ning selgitanud, kellelt on võimalik teavet küsida. Inspeksioon nõustub AS-ga Hoolekandeteenused selles, et nad ei ole teabevaldajad küsitud teabe osas. Seega ei pea inspeksioon vajalikuks analüüsida, kas kõik alused, millele AS Hoolekandeteenused on oma vastuses tuginenud, on õiguspärased või mitte. Kuna AS Hoolekandeteenused ei ole teabenõudes küsitud teabe osas teabevaldajaks AvTS-i mõistes, siis on teabenõude täimisest keeldumine olnud õiguspärane, mistõttu jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel